

méli, hogy előbb-utóbb megpillant valamit, ami felismerhető és megnevezhető.

Szerencsére ez a nyár nevezetes volt még arról is, hogy ekkor ismerkedtem meg Borisszal; rögtön a második napon összeakadtunk a strandon. Egyidősek voltunk, és egyforma magasak, rövidre nyírt hajunk a homlokunkba hullott. Ő is lakótelepen élt, érdekelték a képregények, könyvek, érmék, fák, acélgolyók, a szavak és a világmindenség. Neki sem volt apja – Boris és Finn, mint két tojás.

Volt azonban egy „nagybátyja” és több „unokatestvére”, akik együtt nyaraltak a családdal – anyjával és bátyjaival. Boris valahogy magára maradt, ezért mutatott be minket egymásnak a „nagybácsi”.

– Nincs kedved játszani vele? – kérdezte valaki mellettem. Négykézláb túrtam a homokot, mennyei kincsek után kutatva. Felnéztem. Nagydarab, kopasz férfi állt előttem, fekete, túlságosan is szűk, üresnek tűnő úszógatyában. Fölötte mogyoróbarna pocak dudorodott, a szája szélén cigaretta fityegett. Mellette ott állt Boris. Apró, inas, napbarnított kisfiú lötyögő fürdőnadrágban, valódi őslakos benyomását keltette. Kíváncsi tekintetét álmaim alagútjába fúrta, mely lassan megtelt fekete vízzel. Nem emlékszem, hogy válaszoltam volna. A „nagybácsi” tovább erősködött:

– Tudsz rákászni?

– Hááát...

– Boris megtanít rá. Igaz, Boris?

Azzal hátat fordított nekünk, és elslattyogott. Fürdőcipője nedvesen cuppogott a súlyos medvetal-

pak alatt. A hamut a vízbe pöckölte, és tekintetét állhatatosan a tiszta ég egy rózsaszín pontjára szegezte.

Boris nem mozdult, hanem körbe-körbe tekinge-
tett, akárcsak én. Azután a pillantása megállapodott
rajtam. – Gyere – mondta, és a homokos-kavicsos
strandról átkecmergett egy sziklára.

Habozva követtem úgy három méter távolságból.
Mindvégig a hátamban éreztem anyu tekintetét. Még
nem jártam erre, és a lábamat felhorzsolták a kagylók.
Elismerően figyeltem Borist, aki könnyedén belegá-
zolt egy nagy köteg hínárba, közel hajolt a víz fölé,
hogy a haja is belelógott, kihalászott egy maroknyi
kagylót, és a lábam elé dobta.

– És hogyan nyitjuk ki őket? – kérdeztem feszült
figyelemmel.

– Összetöröm őket. Ezzel ni – felelte Boris.

Volt egy erre a célra tartogatott köve, a kő alatt zsi-
nór és műanyag zacskó lapult. Boris kincsestára.

– A trutymó beleragad az egyik héjba – magyaráz-
ta – a rákoknak az kell.

Megkezdődött a rákászás. Leguggoltunk, a nap me-
lengette a hátunkat. Bedobtunk egy kagylót a vízbe,
majd nem sokkal később kiemeltünk egy zöldespiros
rákocskát, és bepottyantottuk a tengervízzel megtöl-
tött zacskóba. Boris megtanított rá, hogyan kell be-
cserkészni és kihalászni a fenevadakat. Se nem túl
gyorsan, se nem túl lassan, csak szép türelmesen.
Számomra a legfontosabb tanulság az volt, hogy ha
az ember tudja, mit csinál, nincs mitől félnie, még
a rákóktól sem. Mindvégig magamon éreztem anyu
figyelő tekintetét. Kristian nyugágyában feküdt a

strandon, és azon vitatkozott Lindával, eltelt-e már negyed óra az utolsó úszás óta – a kislány csak akkor maradt volna nyugton, ha egész nap lubickolhatott volna.

– Tudsz úszni? – kérdezte Boris.

– Igen.

– Gyere – mondta ismét, azzal belegázolt a tengerbe. Követtem őt. Átúsztuk az öblöt, a szemben lévő földnyelv irányába tartottunk. Sem én, sem anyám nem mertünk volna egyedül nekivágni ennek a szakasznak. Anyu felállt, és egyik kezével beárnyékolta a szemét. Akár egy emlékmű, mely tiszteleg az összes édesanya előtt, aki valaha is a napsütötte strandon állva aggódva figyelte a legforróbban szeretett lényt, amint eltűnik a láthatáron. Az úszás határtalanul boldoggá tett. Fej fej mellett siklottunk Borisszal, elégedetten állapítottam meg, hogy új barátom semmivel sem úszik jobban nálam. Szépen haladtunk; messziről nézve valószínűleg csak két egyforma kicsi fej látszott, melyek borsónyivá, majd gombostűfejnyivé zsugorodtak, és végül eltűntek a halál és örökkévalóság horizontján.

Mikor megérkeztünk a túlsó partra, kimásztunk egy sziklára. Idegen földön jártunk. Visszanéztünk; az anyai szeretet élő szobra még mindig mozdulatlanul állt, sugárzott belőle a melegség, az óvó figyelmeztetés, a rémképek – egyszóval mindaz, ami egy anyából árad. Elmosolyodtam, felágaskodtam, és in tettem neki.

– Látod? – kérdeztem.

– Kit?

– Nem integet vissza – feleltem.

– Mi?

– Mérges – azzal visszaültem.

Boris elgondolkodott, azután rám mosolygott. Megértette azt, amire én már az Egyenlítőn való átkeléskor rájöttem: szoros szövetség jött létre köztünk, ami mindkettőnket túlél majd. Ez talán túlzás. De azon a nyári napon mindketten elképesztő túlzásokba estünk. Így mikor harmadszor is felhangzott, hogy „gyere”, gépiesen követtem őt. Eltűntünk az emberi szemek elől, bevettük magunkat a bozótba, Boris birodalmába. Átláthatatlan, göcsörtös fáktól és bokroktól burjánzó vadonban jártunk. Fülemben visszhangzott a madárdal és a vízmosás dörgő zaja, mint valami óriási tűzijáték robbanásai. Az árnyas világba néha betévedt a napfény, hideg és meleg váltakozott. Hamar emlékezetembe véstem az ösvényeket. A sárkány és a fülesbagoly felségterületére merészkedtünk. Vizes talpunkra hintőporszerű finom szemcsék tapadtak, és csontvázhoz tették minket hasonlatossá. A fehér por csak ezt az egy ösvényt borította, mely egy kiugróra vezetett fel. Itt sokkal világosabb volt, és ötven méterrel lejjebb egy másik öböl tárult elénk. Egy narancssárga sátor állt ott magányosan.

Lehasaltunk, és kúszva megközelítettük a szakadék szélét. Odalent megpillantottam egy emberi alakot – gumimatracon feküdt a sátor mellett. Nő volt. Felsőrész nélkül napoztatta hatalmas, barnára sült cicijét, és valamivel később felfedeztem, hogy fürdőbugyi sincsen rajta.

– Állandóan itt sütkérezik – suttogetta Boris.

Csak meresztettem a szemem. Közel s távol nem mutatkozott senki, a lehenгерlő jelenség uralta a terepet. Mozdulatlanul feküdt, mint aki meghalt, vagy mély álomba merült, és olyan húrokat pendített meg bennem, melyeknek a létezéséről mit sem tudtam addig.

– A bátyáim Tejcsárdának hívják – tette hozzá Boris.

– Jó öreg – fedeztem fel hirtelen.

– Igen, legalább ötvenéves – felelte Boris tudálékosan –, de innen nem néz ki annyinak. Menjünk közelebb?

– Ááá...

Hason fekve tanulmányoztuk Tejcsárdát, nem bírtuk levenni róla a szemünket. Nem számított, hogy öreg, messze van, és tetszhalott – minél tovább bámultuk, annál hatalmasabbra nőtt. Barna volt, és vonzó, akár egy partra vetett bálna a szikrázó napsütésben.

– A bátyáim szerint tudja, hogy innen lessük – susogta Boris.

– Mi?

– És tetszik neki.

– Ne már!

– Majd ha úszni megy, meglátod.

Vártuk hát, hogy Tejcsárda fürödni induljon. Elég soká tartott, bár időnk volt bőven. Végre éledezett: rápillantott a matrac mellé fektetett karórára, azután lesöpört pár láthatatlan porszemet a hasáról, és felült. Most még hatalmasabbnak tűnt. Körülnézett, lepörölte a vállát és a combját, talán virágpor vagy néhány bogár lehetett. Majd felállt, mintegy váratlan ötlet ha-

tására két kezét lustán nyugtatta a csípőjén. Bágyadt, közömbös tekintetét körbehordozta a hőségtől párolgó nyári tájon.

Azután elindult a tenger felé. Bizonytalanul kecmertett a kagylók és éles kavicsok között, karjaival egyensúlyozott, mintha szárnyak lennének. Háttal állt nekünk, a legutolsó sziklán. Itt megpihent, pillantása súrolta a tengert, szárazföldet, a fákat és a hegyoldalt. Ismét végigsimított a vállán, lehajolt, és kezét a vízbe lógatta. Most oldalnézetből láttuk.

– Mindenhova néz – mondta Boris szinte hangtalanul –, csak ide nem.

– Mi?

– Látod? Soha nem néz ide!

Még mindig nem értettem. Erre Boris elvesztette a türelmét, és elmagyarázta, hogy a nő minden évben itt nyaral, és nem csak ő meg a fivérei tudnak róla.

– Látod?

Körülnéztem; ahol mi feküdtünk, lelapult a fű, mintha sátorhely lenne.

– Felnőttek is járnak ide – mondta Boris jelentőségteljesen. – Férfiak.

– Kicsoda?

– Hát... például a gondnok.

– Hans?!

– Ühüm. De nem hiszem, hogy a nagybátyám tud róla.

– Mért?

– Nem tudom...

Látszott rajta, már bánja, hogy egyáltalán szóba hozta a „nagybácsit”.

Tejcsárda végre-valahára elmerült a vízben, és ezzel újabb felismerést idézett elő. Mint árbockosárban kucorgó bálnavadászok, leláttunk egészen a tenger fenekéig. A hatalmas, zöld nagyítóüveg alatt teste áttetsző volt, csodás, akár egy kiterjesztett szárnyú madaré. Lassan úszott, összhangban a környezetével, kézzel-lábbal tempózott, a mellei lebegtek. Amint hangtalanul a hátára fordult, egyenesen ránk szegezte a tekintetét. Átjárt a jól ismert érzés: vagy ő vak, vagy mi vagyunk láthatatlanok. A gumitestű nő katedrálisként lebegett, és mindvégig rajtunk pihent a tekintete. Különös dolog történik, mikor valaki felfedezi a jelenléted – kívülről látod önmagad, egyedi mivoltodban, mely csak a tiéd, csak téged mozgat, bár azelőtt nem is tudtál a létezéséről. Ezért ilyenkor azt hiszed, tulajdonképpen nem is téged lepleznek le, hanem másvalakit; egy hasonmást, bűnözőt. Azután kénytelen vagy elismerni, hogy a másik a tudtodon kívül mindvégig benned lakozott – és változás megy végbe benned.

– Menjünk, engedjük el a rákokat – suttogta Boris kifulladásra, azzal hangtalanul visszafelé kúszott a kicsi tisztáson. – Mindig kiengedem őket.